

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Олександр Вільчинський

ВІАГРА ДЛЯ МЕРА

актуальний роман

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

У 2006 році, після виходу роману «Віагра для мера» Олександра Вільчинського, у Тернопільській міській раді без перебільшення розпочався переполох. Резонанс у пресі, включно з погрозами автору, тільки підсилювали ажіотаж, коли кожен з депутатів та працівників мерії у героях та персонажах твору намагався впізнати якщо не себе, то бодай когось із колег. А що вже казати про міських голів як тодішнього, так і попередніх? Проте, як стверджує сам письменник, сюжетна лінія й описані в романі колізії є змодельованими з різних подій і не тільки із власного досвіду. Як засвідчили читацькі відгуки, схожі до описаних у романі ситуацій мали місце й в інших містах та інших міських радах, особливо під час виборчих кампаній. Тема не втратила актуальності й досі. Принаймні в Тернополі після «Віагри для мера» підстаркуватих міських голів уже не обирають. За мотивами роману Олександр Вільчинський також написав комедію з елементами фарсу на дві дії «На всі гроші» (2016).

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а,
Україна, м. Тернопіль, 46002, тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com   www.bohdan-books.com

Збут: (0352) 43-00-46, (050) 338-45-20
Книга поштою: (0352) 51-97-97, (067) 350-18-70, (066) 727-17-62
mail@bohdan-books.com
м. Київ: (044) 296-89-56; (095) 808-32-79, nk-bogdan@ukr.net

... — Здоров, Капітоне! — радісно вигукнув Михась і поліз цілуватися. Капітон був тверезий і зрадів набагато менше.

— Відчепися, казьол! — сказав він. — Я тобі ніякий не Капітон.

Насправді він був усе-таки Капітон і прізвище в нього було Капітонов, але з дитинства сердега чомусь убив собі в голову, що всі його мають кликати Капітаном...

— Ходімо з нами на уродини, — запропонував йому Михась.

— А кір там буде? — недовірливо перепитав Капітон.

— Там буде море кіру і прірва бабасіків, — пообіцяв Михась...

Микола Рябчук. «До Чаплі на уродини»

1. Компромат із шухляди

Кому першому встрелило в голову в пошуках тих списків понишпорити по шухлядах у кабінеті самого мера насправді невідомо. Можливо, навіть Вові Вовчику і, як завжди, за обідом. Вовчик — то було його прізвище, і він був у міськраді старшим клерком й любив халявні обіди в отців-редемптористів чи ще дець. Втім — це маленька слабкість не лише старших клерків, і не лише міських рад. І хоч писок його за об'ємом вже трохи нагадував дупу, у цьому сенсі Вовчик нічого з собою вдіяти не міг. В усьому іншому він був дуже обережним, відтак пересиджував вже третього мера.

Вовчик давно зрозумів, що всі начальники — ідіоти. В глибині душі він до них так і ставився... І коли він цього не забував, тоді все у нього добре виходило.

За стільки років держслужби Вовчик не раз переконувався, що насправді керують не начальники, а ті, хто у них за спиною. Хто перший туди добіг і припустився, й лестить, догоджає, підтакує, й вливає у їхні вуха, і вкладає чи підкладає у їхні тарілки чи ліжка. І він старався це пам'ятати. А ще — вчасно відійти у тінь, бо ж найбільше начальники не люблять розумнішого, то вже відомо кожному, хто мав справу з начальниками.

І старший клерк, кинувши ідею в маси, перший і прикусив язика. Бо ж цей тугодум Топорко, що любить занюхувати рукавом, також начеб начальник?.. У першу чергу Вовчик зиркав саме на нього.

Секретар ради Геньо Топорко ділив з мером спільну приймальню, і Вовчикова ідея з пошуками списків — то було саме для нього... Колишній Лівончиків висуванець й за посадою його заступник у раді, тепер Геньо і собі замахнувся на мера. І якби десь роздобути ключі, то проникнути у кабінет голови для Топорка не було б проблемою.

Але Топорко, занюхавши рукавом, промовчав і лиш багатозначно посопів у свої рідкі котячі вуса. Воно й зрозуміло, не довіряє, ще раз переконався Вовчик. Тепер все це треба перевести на жарт, вирішив він... Зате Стьопка Салівон на прізвисько Два-ес, або Кольоровий, який завбачливо прийняв свою обідню дозу ще до обіду, бо ж отці у піст не наляють, після цих Вовчикових слів вже ні про що інше говорити не міг.

Донедавна Стьопка займався у мерії оргпитаннями. На практиці це часто зводилося до ролі старшого, куди пошлють, але то було якраз для Стьопки. Найважливіше, що без нього не обходилася жодна міськрадівська вилазка «з обміну досвідом» у Карпати, на озера чи деінде. А організовувати колективні пиятики він таки умів. Отож, і жив тими вилазками, від поїздки до поїздки тягнучи лямку сірих буднів.

Але відколи міський голова вліпив йому одразу дві догани за ті додатки до ухвал, що пропали, начебто Стьопка їх з'їв, і де йшлося про якісь там стотисячні борги водоканалу (як пізніше з'ясувалося, частково фіктивні), й за законом мав повне право його звільнити, то ні про які поїздки вже не було й мови. Бідний Салівон спершу пішов на лікарняне, а потім, вже не криючись, різко поміняв орієнтацію.

І хоч Стьопка розумів, що мерові як на нього, так і на ті додатки насправді начхати, а догани — то лише результат його дружби з Топорком, жага помсти не дала йому спокою.

Сам Топорко до того часу вже також остаточно побив з мером горшки. Топорко мав до мера свої рахунки, а Стьопка — свої.

Задавнені, припалі порохом образи, і від того вони ще більше роз'їдали Салівонову душу... Лише остання історія з ключами від оргвідділу чого варта! То трапилося ще на початку осені.

Якось колеги з асоціації міст принесли пляшку «перцівки на меду», й, щоб не накривати у себе, Стьопка повів їх у той закапелок на третьому поверсі, кімнату архіву, від якої у нього був ключ. Бо колекціонувати ключі від кабінетів усіх підлеглих, і не тільки підлеглих, було давнім Стьопиним хобі. Отож, відімкнувши двері, він пустив поперед себе колег з асоціації, а тоді і сам зайшов й остовпів від побаченого.

Прищаві сідниці того старого козла Ф'юка й досі перед очима, варто лише згадати. А із стола з пискотом скотилася одна працівниця оргвідділу... Скандал, звичайно, був. Хоч і не настільки, як тоді, коли застукали директора тридцять третьої школи й учительку. Але, принаймні, вся міськрада довго ще мала про що говорити.

Та пищалка з оргвідділу виявилася ще й дружиною когось там з тузів, і Лівончик тоді двічі викликав Стьопку і радив менше теліпати язиком: мовляв, всі ми живі люди, не варто розвалювати сім'ю і т. ін. Повернулося так, що Стьопка знову став крайнім. Начебто не Ф'юк, а він, Салівон, сам висадив ту дурепу на стіл.

Таке приниження неможливо було пробачити. І хоч Стьопка не дуже то й вірив у перемогу свого друга Топорка на наступних виборах, проте присягнув все для цього зробити, аби тільки насолити Лівончикові. І у перші три дні, відколи отримав посвідчення «довіреної особи кандидата у міські голови», Стьопка не брав у рот навіть пива.

Але на його обличчі це ніяк не позначилося, як був «кольоровим», так і залишився, й ніхто його жертви не оцінив. І Салівон перестав мучити себе експериментами. А з тим почервонінням, то вже у нього роки зо п'ять, якщо не більше. Кажуть, посталкогольний синдром, розширення судин: вип'є чи не вип'є, а морда постійно червона, ніби рака з'їв чи на сонці спікся, і все це прогресує... І тепер, чим ближче вибори, тим бордового відтінку набував Салівонів фейс.

І до того не мовчун, тепер у їхній тісній компанії, як і належить жертві політичних репресій, Салівон говорив найбільше. «Тому, що говорив, тому й жертва...» — вже давно собі вирішив Вова Вовчик, але не казав нікому. Геньо Топорко також прийняв дозу ще до обіду і також готувався до ролі жертви, проте мовчки.

А Салівон враз пригадав, як у армії, коли він проходив службу «двогодічником», то тишив із шухляди у штабі батальйону чисті бланки, щоб потім давати солдатам за пів літра липові «увольнительні». Але спогад про його армійські подвиги нікого не надихнув. То він згадав ще й якогось львівського професора.

Вочевидь, якогось забулдигу в засмальцьованій краватці з тих планових курсів для управлінців середньої ланки, які Стьопка встиг закінчити у Львові ще при попередньому мерові: щось про компромат у шухляді професора... Але до чого він це — ніхто так і не в'їхав.

Останнім часом Стьопка почав заговорюватися. Можливо, далися ознаки ще й сімейні проблеми. Його дружина знову подала на розлучення... Стьопка не ховав цього перед друзями, і Топорко з Вовчиком ставилися до нього із співчуттям.

— То ти про якого професора? Що з двома «ф», чи «колумбійського»?.. — пробував змінити тему Вовчик, тонко натякнувши на пам'ятні політичні скандали.

Але тоді, за обідом, Салівон був занадто захоплений ідеєю проникнення в шухляди, щоб звертати увагу на сторонні репліки. А у Гені Топорка, який сам був заочником і ще з тих пір до слова «професор» відчував стійку відразу, якраз у цей момент з канапки впала на ширінку шпротина.

— Ач, така маленька рибка і на такі великі яйця! — буркнув Топорко, скориставшись моментом, що у трапезній нікого з прислуги та отців не було.

Салівон хихикнув, якимось по-дівочому у жменю, прикривши рота долонею, і хотів ще щось докинути. Але Вовчик показав йому пальцем і тему закрили, бо ж, все-таки, під час трапези у отців... Вирішальне слово у справі здобуття компромату з мерової шухляди було за Топорком і він врешті-решт таки видушив з себе, що це, мовляв, непогана ідея.

Своїх ідей у нього вже давно не було. Хіба — кого ще розкрутити на пляшку, то він завжди метикував добре. Проте останнім часом, під впливом алкоголю, поки Стьопка міняв кольори, то Геньо починав просто спухати на морді й очі у нього починали вилазити. В буквальному розумінні: білки червоніли, сльозилися й вилазили з орбіт, так що він тепер навіть ввечері ходив у чорних окулярах.

Але очі почекають, вирішив Топорко. Спершу виграти вибори, а потім вже лікувати очі, сказав він собі. Можливо, навіть в Одеському інституті ім. Філатова, так він планував.

Стьопці також дуже залежало, аби виграв Топорко. По-перше, друзяка ж, як-не-як! І тепер вони обидва висіли на одній волосині... А якби Геньо став мером, то він, як його довірена особа, міг би навіть цілитись на заступника, наприклад, з гуманітарних питань. Так планував Салівон, але ні з ким своїми планами поки що

не ділився. Он головний архіваріус також вже давно фіолетовий і нічого!

А поки що, чекаючи виборів, вони могли ще деякий час спокійно побухати, як кандидат і як довірена особа кандидата у міські голови. Інколи вони себе так і називали: мер і «друга особа в місті», звісно, після мера, і, звичайно, «другою особою» був Стьопка. Як правило, це починалося одразу після «ста» і до «чотириста», поки Геня не починало тягнути на баби (від «чотириста» і до «сімсот» на рило) — це за умови, якщо вони не йшли по беспределу (поза «сімсот»), коли їм вже ставало не до бабів. Але Лівончика поміж себе вони завжди називали просто Дімою, рідше — Дімулею.

Всі інші працівники міськради поза очі свого голову називали так само. А ще Лівоним, Лимоним, Шлапаком, трохи рідше — Бензовозом, Хімчистом чи «Тим, що на хе». Топорков із Салівоним інколи поміж себе ще кликали його Сусідом. А ще дехто чомусь називав мера Борею і навіть Бодьом, були й інші варіанти.

Мабуть, така вже доля в усіх мерів... До того, як стати мером, Лівончик начебто займався побутовим обслуговуванням, ремонтом, мав якусь чи то хімчистку, чи пральню, а ще долю у двох чи трьох заправках... Від того й пішли усі ці прізвиська. Але, що було його основним бізнесом, і досі толком ніхто не знав, лише версії.

Лівончик завжди добре умів шифруватися й, звісно, ділитися з ким слід, і це його не раз рятувало. Крупного компромату на нього ніколи не було, а на дрібницях на рівні чуток про незаконну приватизацію якихось кіосків, далеко не заїдеш... І, звичайно, не лише Геню Топорко радий був би накопати на мера чогось свіженького. Однак за обідом у отців, при Вовчику, окрім того, що це добра ідея пошарити у Діминих шухлядах, так нічого більше і не сказав.

Хоч і тугодум, але ж не дурень.

Він вже давно не довіряв Вовчику, ось у чому справа. Геня нудило від товстої пики цього зазнайка, і він не планував його брати у свою команду. І Вовчик не був настільки наївним, аби про це не здогадуватися, але його козирем було знання юридичних нюансів.

Вовчика давно пора нагнути, так думав Геньо, ховаючи очі за чорними окулярами, але старший клерк і про це здогадувався. Він все знав, але не втрачав надії. Ніколи не втрачати надії — то було його кредо. І ще він, як завжди, працював на два фронти. Покірне телятко — дві мамки ссе, так його колись вчила бабця, а Вова Вовчик завжди був слухняним хлопчиком.

І лише, коли Топорко з Салівонем вже залишились самі і, заскочивши ненадовго в раду, поїхали продовжувати в сауну на Глибоку, то Геньо, коли вони вже проминули залізничний міст, буркнув у вуса, якщо, мовляв, іти, то тільки в понеділок...

— Понеділок для нас — це той день... — сказав Геньо, і цього разу заворг зрозумів його без пояснень.

Проблема була з ключами. Так вважав Топорко, і в сауні, ще до того як приїхали «девички», губата Любка з редакції з колежанкою, вони з Кольоровим встигли все обговорити, щоб при «девичках» ні слова. А вже потім Стьопка спрацював на диво оперативно, й за два дні вони мали два дублікати від обох дверей кабінету міського голови...

Салівон, звичайно, ризикував, але проявив при тому неабиякий запал. Він використав той момент, що секретар ради і міський голова мали одну приймальню і одну секретарку на двох. Секретарку звали пані Надя. Вона мала у Києві одного дуже впливового родича, але одного родича на двох — і мера, й секретаря ради — останнім часом почало не вистачати, і пані Надя, відколи ото почалися вибори, ходила між ними обома, як по лезу бритви.

І Стьопка як довірена особа Топорка тепер часто бував у приймальні, а траплялося, навіть залишався там сам, коли пані Надя кудись виходила. Він знав, де вона тримала ключі, і, спроводивши її під якимось приводом у канцелярію, взяв їх і за пів години вже мав копії. Тепер Стьопка постійно думав про ті списки і про понеділок. Всі знали, наскільки Діма скупий. І що він неодмінно все записує, а по понеділках до нього приходять власник центрального ринку... То такий компромат, що ліпшого й не треба!

Колись у кабінеті Лівончика вже був обшук. То як на нього наїхав ще попередній губернатор, але мера тоді встигли попередити. Тепер же, після того, як Лівончику таки вистачило клепки поїхати до Києва, й постояти трохи на «сцені» Майдану, боятися вже нема чого. Так він сам вважав, і так думав Топорко. Самого ж Геня на сцену не пустили, секретарів ради туди не пускали. Може, з того все й почалося, і Геньо затамував на «помаранчевих» деяку образу, хоча не хотів у цьому зізнаватися навіть самому собі.

Востаннє він згадав про це два дні тому, коли знову пробував почати нове життя і майже до дванадцятої не відкривав сейфіка, де у нього ще залишалося трохи «Джоні Вокера». Це якщо не рахувати початої пляшки горілки. Але довше як до дванадцятої не витерпів, бо очі, здавалося, от-от повилазять з орбіт.

Скоро вже, мабуть, доведеться і спати в чорних окулярах, бідкався Геньо. Через ті свої очі, що без дози починали вилазити, Топорко не мав часу й можливості вести повноцінну передвиборну кампанію, а тому ті Лівончикові списки з рахунками були йому потрібні, як повітря.

І Салівон-друзяка нарешті хоч раз спрацював оперативно. Може, як захоче!.. Він просто «позичив» на пів годинки у тієї розтелепи, пані Наді, ключі, взяв

машину, змотався до «Півника» і виготовив дублікати всіх п'яти ключів із в'язки.

На щастя, секретарка кинулась пропажі вже після того, як він вернувся, і Стьопа ще допомагав їй у пошуках, непомітно підкинувши в'язку під газети... Ризикував, звичайно, по-дурному, але ж відомо: дурням ще й щастить. А минулої п'ятниці, затримавшись майже до півночі, вони вже побували у Лівончиковому кабінеті.

Але то була тільки проба. У суботу на radoщах, що вже є ключі, Топорку навіть вдалося видзвонити для Стьопи дeвoчку, одну із своїх колишніх, бо ж самому йому з таким «кольоровим» писком знайти якусь порядну не так і просто... А міськрадівські то, взагалі, тепер від нього шугаються, особливо після Оксани з канцелярії. Коли він вирішив їй помститися.

Та Оксана, з грубими литками (між собою вони з Топорком її так і називали), відбрила його ще на початках кар'єри. І щоб її спекатися — це коштувало Салівону обіду на другому поверсі в «Андіївському» для Вовчика і великої пляшки «червоного» «Джоні Вокера» для Геніка, але ту гонорову засранку таки провчили. І Лівончик також посприяв, тоді вони ще не побили горшків і деколи пили разом...Правда, ця Оксана потім дійшла аж до Верховного Суду, і через суд її таки поновили на посаді. Але потім вона сама розрахувалася, знайшла собі щось інше.

***

...І в понеділок вони знову домовилися не пити, і Топорко цього разу протримався аж до о пів на першу. Але коли вже поліз у сейфік, то вирішив змішати з яблучним соком. Вцідив грам двадцять соку й грам сто горілки. Думав — «дрінк», а вийшла справжня срачка, начеб

у поганого солдата перед боєм. Може, сік був не свіжий, то мусив бігом мастити в аптеку за «фталазолом».

Та, як на зло, зустрів там того старого мудака Ф'юка і ледь там на стіну не виліз, чекаючи, поки він вшиється. Хоч із членів виконкому його вже поперли, але Лівончик й досі без нього жодного рішення не приймає. Тиняється тепер по раді, як примара, і в аптеці добрих хвилин двадцять розглядав вітрину, чекаючи, який то діагноз Генюві на цей раз поставити?

Але Топорко не міг довго чекати. Не накласти ж у штани прямо в аптеці, якого компромату тоді ще треба. А коли нарешті взяв таблетки й вже на виході оглянувся, то побачив, що Ф'юк скрутив йому велику дулю. Требуло вернутися й надавати старому по шії! Якби-то не срачка, картав себе секретар ради, відчуваючи, як очі лише від згадки про ту дулю знову починають поволі вилазити з орбіт.

Салівон, натомість, пообіцявши не пити, навіть і не думав дотримуватися слова. І хоч пив він тільки пиво, зате з самого ранку. А коли десь одразу по п'ятій нарешті з'явився у кабінеті секретаря ради із своїм звичним: «Слава Іссу!», то Геню по масній кольоровій пиці «довіреної особи» ще з порога визначив, що пива пішло мінімум літра три з тієї десятилітрової бочечки від Кості, якою Стьопка вже кілька днів спокушав його.

— Бамбуло! Ми ж, здається, домовлялися!.. — визвірився на заворга Топорко. — В самого он вочі вилазять!

Стьопка винувато виструнчився біля порога.

— Тепер сцяти захочеш у непідходящий момент. Йди, відлий поки є час... — по-діловому кинув Топорко. — Почекай, мені також треба, — додав після паузи.

Зійшовши на перший поверх, Топорко із Салівоном від входу повернули різко вправо. Черговий міліціонер якраз дивився телевизор у закапелку служби 0-80

і вони, непоміченими, заскочивши в туалет, стали у два стволи над унітазом. У Стьопки струмінь вийшов потужним і пінистим, мов у старого радянського вогнегасника... І Топорко почав швидко зацібати ширінку, з тією самою масною плямкою від шпротини... Його дружина вже давно виїхала до Америки чи то до родини, чи по «зеленій карті», а сам секретар ради за собою не дуже-то й дивився.

— Ти ж знаєш депутата Грушку?.. Депутат усіх скликань, крім останнього, а тепер голова клубу депутатів першого демократичного скликання, — начеб виправдовувався за свій потужніший струмінь Стьопка. — То як ми ото їздили на День Незалежності на Говерлу, ти тоді ще не був депутатом, то Грушка завсі своїм струменем ватру гасив.

— Нормальний пацан, а що вони думали!.. — кинув Топорко. — Ну, заповідник все-таки! Не залишати ж вогню!

— А Соньку з управління культури потім від переляку відкачували.

— То вже ти, голубе, загнув. Соньку ще не таким брандспойтом не злякаєш!.. І взагалі, який ти вже раз то розказуєш?.. А Грушка — то мій друг, — враз осік його Топорко. — До речі, як ти думаєш — після виборів хоч у його на зама по гуманітарці?..

«Але ж зама по гуманітарці ти вже обіцяв мені... — хотів було випалити Стьопка, але в останню мить стримався. — Бо ж от-таки радитья, — міркував собі далі, — значить, може, двине мене вище — на першого зама!» — аж жаром кинуло йому в лице, від чого воно стало вже зовсім бордовим.

— У мене там ще залишилося у бочечці... І рибка! Рибка — во!.. — переповнений емоціями, звів разом два великі пальці Стьопка.

— Пиво від Косого...? — Топорко назвав знайомого власника пивзаводу.

— Ну, а?... Чекай, а ми що, не люди?..

— Але ж Косий думає, що бочечки для нашого «сусіди» ...

— Для Латермана? Латерман переб'ється! Ти ж знаєш, що він не Лівончик, а Латерман... А його сестра, ти її бачив, ну? Викапана!..

— То по заслугі, виходить, він наслинив тобі вже аж дві догани, — хмикнув Топорко.

— Та, пішов він, йому не пива, а ...

— До речі, хтось пустив мульку, що і я жид?... — не дав доказати Стьопці Топорко.

— Ну? — вдав здивування Стьопка. — От гади, нічим не брезгують!..

З туалету змовники піднялися-таки у Салівонів кабінет і, заїдаючи пиво шматками тлустої сирокопченої скумбрії, вже просто чекали поки спорожніє будинок ради. У Лівончика могли бути свої агенти, і треба було діяти обережно. Для проникнення у кабінет мера Стьопка придбав дві пари рукавичок і два ліхтарики.

— А рукавиці для чого? — кинув Топорко. — Кіна надивився?

— Ну, а пальчики?... — щиро здивувався колишній заворг.

Рукавички Топорку підійшли. Але брати їх «на діло» він все одно відмовився.

— Цієї зими, гляди, рукавиць і не тра буде. Кажуть, Новий рік цього року буде без снігу, — розмірковував Геньо.

— А на Різдво буде, от побач! Христос ся рождає — не може бути без снігу, — осідлав улюблену тему Салівон.

Досить довго йому вдавалося прикривати своє пияцтво й неробство показною релігійністю, хоч

до церкви при тому всьому Стьопка майже не ходив. І якби не горілка й Топорко, він і далі міг клеїти дурня. Бо друга Топорко часом нервував його навіть більше, ніж Лівончик, особливо, коли починав діставати своєю підозрілівістю та безпідставними причіпками.

...От і рукавиці видалися йому зайвими, а ліхтарики ненадійними.

— А дешевших ліхтариків там вже не було?.. — хмикнув секретар ради.

Проте пізніше виявилось, що Геньо як у воду дивився. Хоч і в темряві, і навпомацки, бо у приймальні світла не вмикали, але двері відімкнулися без проблем, зате коли вже зайшли в кабінет мера, то першим погас ліхтарик Салівона. Він ним потряс, і той знову засвітився.

— Слава Іссу! — прошепотів заворг в темряві.

Але потім погас ліхтарик і в Топорка.

— На, тепер моїм потруси!.. — секретар ради марно стукав ліхтариком об долоню. — Тепер вочима світи, кусок дебіла... — сичав у темряві Топорко.

Змовники один за одним обійшли навколо стола голови. Вони обоє бували тут безліч разів і напам'ять знали, де що стоїть. Салівонів ліхтарик час від часу ще спалахував, коли той трусив ним, але все тьмяніше і тьмяніше, й тепер, по черзі виставляючи на стіл стосики паперів із шухляд, коли заворг присвічував, Топорко мусив швидко гортати аркуші і ставити назад так, як було.

В основному — це були проекти рішень, що готувалися на сесію і які сам же Топорко й підписував, а також проекти рішень, які були відхилені, з якимись помітками Лівончика на титулах. Але вчитуватися в ті каракулі не було ні часу, ні можливості.

В наступній шухляді лежали копії вже прийнятих рішень, в окремих папках ті, що стосувалися виділення

земельних ділянок під забудову, надання земельних ділянок в оренду, надання дозволів на складання проєктів, відведення земельних ділянок («От де клондайк!» — зітхнув у темряві Топорко), а також рішення й додатки до рішень щодо ринкового збору та по автоперевізниках... Це були всі найбільш «грошові» питання. Проте ніяких списків з прізвищами, що їх колись він запримітив на столі в Лівончика, Топорко так і не знайшов, хоч знав, що Дімуля все ретельно фіксує.

— Давай, давай труси блималом... — підганяв він Салівона.

— От запаadlo, гасне, хоч ти шо! — зітхав у темряві Стьопка.

— Вочима світи, як йолоп. Не, нема ніхира... Якись журнали, таблетки... всьо... А журнали — то польська порнографія, бач?..

— Візьми собі один.

— На чорта воно мені!.. Давай ще стукай, присвіти трохи ще там... Ще тут!.. — шипів Топорко. — Ага, бач!.. Замкнув, паadlo!

Одна шухляда у правій тумбі не висувалася, а в останній, яку вдалося відкрити, на засохлих дробинках від хліба, надгризеній шоколадці «Корона» й ще запакованій у целофан сигарі з мундштуком (з дешевших) Геньо знайшов копії міліцейських протоколів й витяг їх разом з коробочкою таблеток, що лежала зверху.

— Світи сюди, то може бути цікаво!.. — гаркнув він на Стьопку, але той і так старався, як міг.

За ті кільканадцять секунд, поки ліхтарик в руках заворга остаточно не погас, Топорко все ж встиг зрозуміти, що у протоколі йдеться про недавнє побиття вікон у редакції міської газети, яке, як вдалося встановити внаслідок міліцейського розслідування, зробили у стані алкогольного сп'яніння сам редактор Гриць Васисьо та його заступник.